

CURSUL Nr.10

GARANȚIA BANCARĂ

Rolul garanțiilor în comerțul internațional

Prin *garanție*, în sens larg, se înțelege orice metodă, instrument sau angajament, *accesoriu* contractului comercial internațional pus la dispoziția sau emis în favoarea unui titular de drepturi, în virtutea contractului încheiat, capabil să *asigure* respectivului beneficiar *realizarea certă a drepturilor garantate sau despăgubirea bănească* corespunzătoare pentru daunele provocate de nerealizarea acestor drepturi.

În cadrul garanțiilor, se disting următoarele părți implicate:

1. *Ordonatorul garanției* care este debitorul principal. Acestei părți contractante îi solicită beneficiarul (partenerul de contract) o garanție. În consecință, ordonatorul solicită unei terțe persoane – garantul – o garanție.
2. *Beneficiarul garanției* este cel în favoarea căruia garantul emite garanția.
3. *Garantul* este debitorul secundar, cel care, în cazul neîndeplinirii obligațiilor de către debitorul principal, le îndeplinește el.

În schimburile internaționale, orice persoană fizică sau juridică ce dispune de un patrimoniu poate fi garant (exemplificăm: orice firmă, companie industrială, comercială, statul reprezentat prin reședintele statului, guvernul, banca centrală, ministerul finanțelor etc, instituțiile bancare = instituții financiare).

Deleted: ar

Deleted: statului

În vederea evitării riscului pierderii sumelor avansate sub formă de credit, în practica internațională se utilizează modalități specifice de asigurare a recuperării acestor sume.

Riscurile de nerambursare a creditelor pot fi acoperite prin :

- Modalități specifice de garantare a creditelor de export, cum ar fi: *garanția bancară*, *garanția financiară* = asigurarea creditelor;
- Modalități obișnuite de garantare a unei plăți, cum ar fi: scrisoarea de garanție bancară, garanția societăților de asigurare, scrisoarea de credit comercială, titlurile de credit acceptate = avalizate, ipoteca; gajul; depozitul bancar, rezervarea dreptului de proprietate etc.

Deleted: fi:garanție

Deleted: e

În cazul scrisorii de garanție bancară, un garant, de obicei o bancă sau societate de asigurări, emite o garanție în numele unui *exportator*. Este vorba de o garanție acordată în favoarea cumpărătorului, garanție în baza căreia exportatorul se obligă să-și îndeplinească obligațiile contractuale. Dacă aceste obligații nu sunt îndeplinite, garantul acceptă să-și plătească cumpărătorului suma de bani în compensare. Această sumă poate fi de la 1% până la 100% din valoarea contractului.

Deleted: .

Deleted: să fie

Banca nu garantează faptele, ci preia o obligație de plată, obligația sa fiind, în același timp, subsidiară obligației debitorului principal, care este obligația principală.

Garanțiile: definiție, părțile implicate, elemente =i tipuri

Garanția bancară reprezintă un angajament irevocabil, în scris, asumat de către o bancă în favoarea unei persoane, denumit beneficiar, de a plăti acestuia o sumă de bani, în cazul în care o altă persoană, denumit ordonator, în contul căreia se emite garanția, nu a onorat o anumită obligație asumată printr-un contract față de beneficiarul garanției.

Din momentul în care a fost emisă garanția bancară, banca este responsabilă de a plăti la prima cerere beneficiarului garanției bancare, dacă și condițiile stipulate în garanție sunt corecte.

De obicei, garanțiile se supun legislației naționale a băncii emitente.

Sunt cunoscute două metode de emitere a garanțiilor bancare, după cum urmează:

- *Directă*, prin utilizarea băncii din țara vânzătorului pentru a emite garanția în favoarea cumpărătorului extern;
- *Indirectă*, banca din țara vânzătorului împuternicește o bancă străină să emită o garanție în favoarea cumpărătorului.

Limbajul utilizat în garanție este foarte important. Acesta trebuie să fie *clar, precis și simplu*. Astfel, toate garanțiile trebuie să includă următoarele părți implicate:

- Ordonatorul* care solicită emiterea garanției.
- Beneficiarul* este persoana în favoarea căreia se va efectua plata.
- Garantul* este o bancă. Acesta emite garanția.

Deși există o mare diversitate de reglementări privind garanțiile bancare, diversitate determinată de dreptul național al fiecărui stat, acestea conțin, întotdeauna, anumite elemente comune, și anume (vezi Anexa nr. 1):

- părțile implicate (beneficiarul, ordonatorul)*;
- scopul/obiectul garanției (de exemplu: în baza acestui contract cumpărătorul trebuie să plătească suma de...ca o plată în avans de ...% din valoarea contractului în favoarea vânzătorului)*;
- valoarea garanției (de exemplu: Luând în considerare condițiile de mai sus, noi Banca ...vă dăm asigurată garanția și suntem de acord să plătim irevocabil suma de....)*;
- formula de obligație (angajament) a băncii (de exemplu: Banca.....este de acord să plătească suma....la primirea primei dumneavoastră cereri făcute în scris)*;
- termenele de plată*;
- condițiile =i modul de executare*;
- valabilitatea garanției (de exemplu: Acestă garanție este valabilă în formă scrisă....la sau înaintea ...după care dată obligația noastră....va înceta)*;
- clauza privind legislația aplicabilă (de exemplu: Acestă lege va fi guvernată de legea română)*.

De regulă, fiecare element al garanției reprezintă obiect de negociere între parteneri. După convenirea textului, ordonatorul garanției solicită băncii sale emiterea garanției, după care garanția este transmisă beneficiarului direct sau prin intermediul băncii.

În România, pentru garanția bancară se utilizează termenul de scrisoare de garanție.

Deleted: ,
Deleted: elemente, și anume:

Deleted: <#>Părțile implicate;¶
<#>Obiectul garanției;¶
<#>Valoarea garanției;¶
Formula de angajament a băncii;
Formatted: Bullets and Numbering

Deleted: Condițiile
Formatted: Bullets and Numbering
Deleted: <#>Valabilitatea garanției;¶
Deleted: Clauza
Formatted: Bullets and Numbering
Deleted: etc.

Avându-se în vedere rolul important al garanțiilor în comerțul internațional, Camera Internațională de Comerț =i Industrie de la Paris, precum =i alte organisme internaționale au dorit să standardizeze practicile =i procedurile în domeniul garanțiilor.

Astfel, în anul 1978, Camera Internațională de Comerț =i Industrie de la Paris a elaborat “Regulile Uniforme pentru Garanții”, numite “Publicația nr. 325” cu scopul de a se asigura o uniformizare a practicilor bazate pe un echilibru echitabil între părțile contractante.

În anul 1992, Camera Internațională de Comerț =i Industrie de la Paris a emis un nou set de regulamente numit “Reguli Uniforme pentru Garanțiile la Cerere” sau “Publicația nr. 458”¹.

În prezent, atât bncile din România, cât =i bncile din străinătate utilizează Publicațiile nr. 325 =i nr. 458 care sunt în vigoare.

Sunt cunoscute mai multe tipuri de garanții, dar cele mai utilizate sunt următoarele:

a) *Garanții de participare la licitații*²

Acest tip de garanție este necesar în cazul ofertelor publice. Scopul unei garanții de participare la licitație este de a asigura fermitatea ofertei =i seriozitatea ofertantului participant la licitație fiind, în același timp, =i o condiție a participării sale la licitație.

O garanție pentru licitație reprezintă de obicei între 2% =i 5% din valoarea contractului =i va garanta faptul că exportatorul va continua contractul așa cum s-a stabilit. Banca garantă se angajează la plata unei sume (5-10 % din valoarea ofertei) în situația în care ofertantul, c=tig=nd licitația, nu mai încheie contractul sau nu ar procura o garanție bancară de bună executare, dacă în caietul de sarcini a fost prevăzut astfel =i contractul a fost încheiat.

b) *Garanție de bună executare a contractului*³

Aceste garanții sunt cele mai des întâlnite în **practică**. Scopul garanțiilor de bună executare este, așa cum rezultă =i din denumirea lor, de a garanta îndeplinirea de către vânzător a obligațiilor contractuale de a livra calitativ, cantitativ =i la termen marfa. Valoarea garanției, calculată ca un procent de 10% sau uneori mai mult din valoarea contractului, este destinată să acopere eventualele prejudicii ale importatorului.

Termenul de valabilitate a garanției este pentru valoarea întreagă a contractului, până la executarea completă a contractului.

c) *Garanția de bună funcționare*

Această garanție este emisă înainte de începerea derulării contractului =i este valabilă până în momentul expirării perioadei de garanție tehnică. Valoarea acestui tip de garanție este destinată pentru acoperirea riscului apărut ca urmare a neîndeplinirii de către furnizor a obligațiilor sale contractuale în perioada garanției tehnice.

d) *Garanție de restituire a avansului*⁴

Deleted: ¶
Principalele elemente ale unei garanții sunt (vezi Anexa nr. 2):
<#>partile implicate (beneficiarul, ordonatorul);
<#>scopul/obiectul garanției (de exemplu: în baza acestui contract cumprătorul trebuie să plătească suma de...ca o plată în avans de...% din valoarea contractului în favoarea vânzătorului);
<#>valoarea garanției (de exemplu: Luând în considerare condițiile de mai sus, noi Banca...vom plăti garanția =i suntem de acord să plătim irevocabil suma de...);
<#>formula de obligație a băncii (de exemplu: Banca...este de acord să plătească suma...la primirea primei dumneavoastră cereri făcute în scris);
<#>termenele de plată;
<#>valabilitatea garanției (de exemplu: Acestă garanție este valabilă în formă scrisă...la sau înainte...după care dată obligația noastră...va înceta);
<#>clauza privitoare la lege (de exemplu: Acestă lege va fi guvernată de legea română).
¶

Deleted: practică tipuri de garanții

Deleted: ¶

¹ Publicația nr. 458 emisă de Camera Internațională de Comerț de la Paris în anul 1992 =i cu valabilitate de la 1 ianuarie 1994

² în lb. engl. tender or bid bonds

³ în lb. engl. performance bonds

⁴ în lb. engle. advance payment bonds

Această garanție acoperă obligația vânzătorului de a restitui, în cazul neexecutării contractului, suma sau sumele plătite în avans de către cumpărător. Termenul de valabilitate al garanției este pînă la momentul livrării complete a obiectului contractului.

e) *Garanție de întreținere*⁵

Aceste garanții sunt utilizate în special în cazul contractelor de construcții. Scopul lor este de a garanta întreținerea construcției terminate pe toată perioada de garanție.

f) *Garanție de reținere*⁶

Unele contracte prevăd reținerea unui anumit procent din valoarea fiecărei plăți, pînă la aprobarea și acceptarea proiectului de către cumpărător. Această garanție îi dă dreptul vânzătorului să încaseze suma integrală iar cumpărătorului să se asigure că aceste fonduri îi vor fi rambursate în cazul neîndeplinirii contractului.

Aproape toate tipurile de garanții menționate înbracă forma garanției la cerere.

Garanțiile la cerere pot fi:

- *Simple* – sunt garanțiile în cazul în care beneficiarul cere, iar banca plătește, fără nici o condiție, sau
- *Condiționate* – sunt garanțiile în cazul în care beneficiarului i se pretinde ca pentru susținerea cererii să prezinte o documentație specifică.

Garanțiile la cerere

În baza prevederilor Regulilor Uniforme privind garanțiile la cerere, o garanție la cerere reprezintă orice garanție, obligație sau alt angajament de plată, oricum ar fi denumit sau descris de o bancă, de o societate de asigurare sau de o altă persoană fizică sau juridică, dată în scris pentru plata unei sume de bani, la prezentarea, în conformitate cu termenii angajamentului asumat, a unei cereri de plată scrise și a oricăror alte documente (de exemplu, un certificat eliberat de un arhitect sau inginer, o hotărâre judecătorească sau comisie de arbitraj), care pot fi specificate în garanție, potrivit angajamentului asumat:

- la cererea sau pe baza instrucțiunilor și pe răspunderea unei părți (ordonatorul); sau
- la cererea sau pe baza instrucțiunilor și pe răspunderea unei bănci, societăți de asigurare sau a oricărei persoane fizice sau juridice (partea instructant[-contra-garant]), acționând pe baza instrucțiunilor ordonatorului în favoarea unei alte părți (beneficiarul).

Scrisorile de garanție bancare la cerere impun obligativitatea de plată a băncii. Dacă o bancă primește o garanție la cerere, iar datele completate ~~pe~~ fața acesteia corespund cu termenii garanției, banca este obligată să o plătească vânzătorului.

Deleted: de

În conformitate cu Regulile Uniforme privind garanțiile la cerere, toate garanțiile trebuie să stipuleze:

- a) Ordonatorul⁷;
- b) Beneficiarul;
- c) Garantul;

⁵ în lb.engl. warranty or maintenance bonds

⁶ în lb.engl. retention bonds

⁷ în lb. engl. principal;

- d) Tranzac\ia care cere emiterea garan\iei;
- e) Suma maxim[pl[tibil[=i valuta]n care se va efectua plata
- f) Data de expirare a garan\iei sau evenimentul care determin[expirarea;
- g) Termenii de palt[ai garan\iei;
- h) Orice prevedere de reducere a sumei garan\iei.

O garan\ie intr[]n vigoare de la data la care este emis[, cu excep\ia]n care,]n textul ei se precizeaz[expres c[intrarea]n vigoare a garan\iei va avea loc la o dat[ulterioar[sau c[intrarea]n vigoare constituie subiectul unor condi\ii specificate]n garan\ie =i sunt determinabile de c[tre garant pe baza oric[ror documente specificate]n garan\ie.

Data la care expir[termenul de prezentare a cererii de plat[specificat]n garan\ie, va avea loc,]n baza normelor uniforme,]n ziua calendaristic[specificat[(data de expirare) sau va rezulta prin prezentarea c[tre garant a documentului (lor) specificat (te) desemnând expirarea (eveniment de determin[expirarea). Dac[]n textul unei garan\ii sunt specificate deopotriv[: data de expirare =i evenimentul ce determin[expirarea, garan\ia va expira (i=i va]nceta valabilitatea) de]ndat[ce oricare dintre acestea se va produce primul, indiferent dac[garan\ia sau orice amendament adus acesteia a fost restituit, sau nu.

]n Regatul Unit al Marii Britanii, b[ncile care emit garan\ii trebuie s[respecte urm[toarele criterii:

Deleted: marii

1. Garan\ia se emite pentru o sum[determinat[de bani exprimat[]n lire sterline/Euro sau]ntr-o alt[valut[.
2. Limbajul utilizat]n garan\ie trebuie s[fie clar.
3. Garan\ia trebuie s[expire la o dat[specificat[.

Deleted: expir[

O privire de ansamblu asupra Normelor Uniforme privind garan\iile la cerere

Prima func\ie a Regulilor Uniforme privind Garan\iile la Cerere este de a codifica regulile de bun[practic[la care p[r]ile subscriu prin incorporarea regulilor]n contractelor lor. Astfel, Regulile asigur[un cadru contractual al rela\iilor dintre garant =i beneficiar, dintre partea instructant[=i garant, precum =i dintre ordonator =i garant sau al p[r]ilor instructante.

Textul Regulilor con\ine 28 articole]mp[r]ite]n =ase sec\iuni, dup[cum urmeaz[:

- A. Scopul =i aplicabilitatea Regulilor;
- B. Defini\ii =i prevedri generale;
- C. Obliga\ii =i responsabilit[\i];
- D. Cereri;
- E. Prevederi privind termenul de expirare;
- F. Legea care guverneaz[garan\ia.

Cele trei principii fundamentale ale legii care guverneaz[garan\ia la cerere sunt:

- independen\ia garan\iei fa\ de tranzac\ie;
- caracterul documentar al garan\iei;

- garantul este implicat numai dac[apar pe fa\ a garan\iei cereri sau alte documente pentru a men\iona c[sunt conforme cu garan\ia.

Una din cele mai importante p[r\i ale Regulilor este Sec\iunea C care se refer[la obliga\iile =i reponsabilit[\ile p[r\ilor. Acestea sunt de trei feluri: s[examineze, s[informeze =i s[transmite].

Deleted: 1

O garan\ie la cerere expir[]n data expir[r]ii sau la evenimentul expir[r]ii.

Principalele probleme cu care se confrunt[exportatorii din cauza garan\iilor sunt:

- a) Efectul pe care]l produc garan\iile asupra rating-ului de credit al exportatorului.

B[ncile trateaz[emiterea garan\iilor bancare]n acela=i mod]n care trateaz[orice acordare a unei facility[\i de credit. Dac[plata este solicitat[]n cadrul termenelor garan\iei, banca trebuie s[efectueze plata.

- b) Prelungirea neautorizat[a unei garan\ii.

Unele \[ri, cum este Siria, au legi prin care determin[b[ncile locale s[stopeze anularea garan\iilor bancare ff[r] acordul importatorului. Aceast[interdic\ie se aplic[chiar =i]n cazul]n care garan\ia con\ine o dat[de expirare.

- c) Efectuarea incorect[a pl[\ii garan\iei.

Cump[r]torul poate s[solicite efectuarea pl[\ii, chiar]n cazul]n care aceast[solicitare este incorect[. Dac[solicitarea de plat[este conform[cu termenii garan\iei, banca trebuie s[pl[teasc[=i atunci ea va debita,]n baza termenilor garan\iei, contul exportatorului.

Garanție simplă la cerere

Our guarantee number _____

We are informed that _____

(hereinafter called the Seller) are tendering for a contract with you for the supply of _____

and that a tender guarantee is required in the sum of _____

On behalf of the Seller we Barclays Bank PLC [branch] hereby give you our guarantee and undertake to pay you any amount or amounts not exceeding in total a maximum of [amount] on receipt of your first demand in writing. Any claims must bear the confirmation of your bankers that the signatures thereon are authentic.

This guarantee is valid for written demands received by us on or before [date] after which date our liability to you under this guarantee will cease and this guarantee will be of no further effect.

This guarantee is personal to you and is not assignable.

This guarantee shall be governed by English law.